

Høgskolen i Sør-Trøndelag Høgskolestyret

Vedtakssak		Dato: 03.06.2015
Til: Høgskolestyret		
Fra: Rektor		
Sak:		HS-V-20/15
HiST2020 Internstruktur og lederstruktur		
Saksbehandler/-sted:	SPO/LED	
Tidligere sak(er):	HS-V-21/14 HiST2020 HS-D-01/15 HiST2020, Institutt og lederstruktur på fakultetene, muntlig orientering HS-V-13/15 Ordning for fakultetsstyrer fra 01.08.2015	
Vedlegg:	Se egen vedleggside med utredninger og høringer (lenke) Vedlegg 1: Styringsgruppens referat fra møte 20.04.2015 Vedlegg 2: Revidert studieforskrift for HiST	
Lenke til tidligere saker, lover og regelverk:	Universitets- og høyskoleloven §9-2 Styrets oppgaver	

Henvisning til HiSTs måltavle

(<http://www.hist.no/content.ap?thisId=131>)

Strategiområde	
Hovedmål	
Delmål	

Risikomomenter til vedtaksløst:

(Vurderinger ift risikobildet er beskrevet nærmere i saksframlegg)

Økonomiske konsekvenser	Ja	Nei ☐
Kommunikasjonsmessige konsekvenser	Ja	Nei ☐
Annen risikovurdering		

Forslag til vedtak:

1. *Høgskolens interne organisering skal fra 01.08.2015 være:*
 - a. *4 fakultetene med egne fakultetsstyrer i henhold til HS-V-13/15:*
 - i. *Fakultet for helse- og sosialvitenskap*
(Faculty of Health and Social Science)
 1. *Institutt for anvendt sosialvitenskap*
(Department of Applied Social Science)
 2. *Institutt for helsevitenskap*
(Department of Health Science)
 3. *Institutt for sykepleievitenskap*
(Department of Nursing Science)
 - ii. *Fakultet for teknologi*
(Faculty of Technology)
 1. *Institutt for allmennfag*
(Department of General Science)
 2. *Institutt for bioingeniørfag*
(Department of Medical Laboratory Technology)
 3. *Institutt for bygg og miljø*
(Department of Civil Engineering)
 4. *Institutt for elektro og fornybar energi*
(Department of Electrical Engineering and Renewable Energy)
 5. *Institutt for kjemi og materialteknologi*
(Department of Chemistry and Materials Technology)
 6. *Institutt for maskinteknikk og logistikk*
(Department of Mechanical Engineering and Logistics)
 7. *Institutt for matteknologi*
(Department of Food Technology)
 - iii. *Fakultet for lærer og tolkeutdanning*
(Faculty of Teacher and Interpreter Education)
 1. *Institutt for grunnskolelærerutdanning 1-7 og bachelor i arkiv og samlingsforvaltning*
(Department of Teacher Education 1-7 and BA in Archive and Collection Management)
 2. *Institutt for grunnskolelærerutdanning 5-10 og bachelor i tegnspråk og tolk*
(Department of Teacher Education 5-10 and Sign Language and Interpreter Education)
 - iv. *Handelshøyskolen i Trondheim*
(Trondheim Business School)
 - b. *Dagens avdeling for informatikk og e-læring (AITeL) blir institutt for informatikk og e-læring (Department of Informatics and e-Learning) direkte underlagt rektor med eget instituttstyre (se HS-V-13/15) fram til 31.12.2015. Høgskolestyret ber rektor fremme egen sak høsten 2015 om instituttets organisatoriske plassering fra 01.01.2016.*
2. *Høgskolens lederstruktur ved fakultetene og instituttene skal fra 01.08.2015 være:*
 - a. *I tillegg til dekan, som fakultetets enhetlige leder, skal hvert fakultet ha en prodekan med ansvar for utvikling av fakultetets forskning samt tverrfaglige samarbeid og utdanning. Størrelsen på fakultetet og instituttene ved Fakultet for helse og sosialvitenskap tilsier at det skal være to prodekaner: en for forskning og innovasjon og en for utdanning. Prodekanene utpekes av rektor og*

dekan i samråd for perioden fram til 01.01.2017, med mulighet for forlengelse fram til 31.07.2017.

- b. Instituttene ledes av en instituttleder. Ved store institutter ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap og Fakultet for lærer og tolkeutdanning, samt ved Institutt for informatikk og e-læring, kan det i tillegg være en nestleder. Nestleder utpekes av dekan og instituttleder i samråd, for en mindre stillingsandel og for samme periode som instituttleders funksjonsperiode*
 - c. Ved institutter som har ansvar for flere studieprogram skal det ved hvert studieprogram utpekes en faglig programkoordinator i en mindre stillingsandel. Utpeking gjøres av dekan og instituttleder i samråd.*
 - d. Ved hvert fakultet skal det opprettes et studieprogramråd, som skal gi råd angående koordineringen av utdanningstilbudene og aktiviteter på tvers av studieprogrammene. Studieprogramrådene skal bestå av prodekan (leder), faglige programkoordinatorer, 2 studenter, studieadministrativ(e) koordinator(er) og eventuelt andre.*
 - e. I lys av overføring av studieadministrativt personell fra studiedirektør til dekanene, opprettholdes stillingen som studieadministrativ koordinator ved hvert fakultet, unntatt for Fakultet for helse- og sosialvitenskap som skal ha en koordinator ved studiested Tunga og en ved studiested Øya Helsehus. Studieadministrativt personell og koordinator ved Fakultet for teknologi skal ivareta Institutt for informatikk og e-læring sine behov.*
- 3. Styret vedtar vedlagte reviderte studieforskrift for HiST, gjeldende fra 01.08.2015 (se vedlegg 2).*
-

Sammendrag:

- Bakgrunn for saken er Høgskolestyrets vedtak i HS-V-21/14 HiST2020 om utredning av internstruktur og lederstruktur ved fakultetene, samt behov for revidering av studieforskriften ved høgskolen grunnet overføring av studieadministrative tjenester fra studiedirektøren til dekanene.
 - Forslaget til vedtak bygger på de mål for HiST2020 høgskolestyret har vedtatt, og tilpasset den endrede situasjonen fusjonen med NTNU, Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Ålesund innebærer.
-

SAKSFREMSTILLING:

1. Bakgrunn for saken

I sak HS-V-21/14 HiST2020 vedtok høgskolestyret opprettelse av 4 fakulteter og ba rektor utrede og fremme sak om institutt- og lederstruktur ved fakultetene.

I tillegg vedtok styret i HS-V-21/14:

- Overføring av kommunikasjonsenheten per 01.10.2014 fra SKB til direkte underlagt rektor. Dette er gjennomført.
- Overføring av studieprogram for radiografi (RAD) fra avdeling for teknologi til avdeling for helse- og sosialfag per 01.01.2015. Dette er gjennomført.
- Revidering av avdelingsstyrereglement slik at det blir tilpasset den nye fakultetsstrukturen. Som tidligere orientert er utredningen gjennomført. Styringsgruppen for HiST2020 behandlet forslaget på sitt møte 20.04.15, hvor den anbefalte i lys av fusjonen at arbeidet med ny fakultetsreglement ble avsluttet. Rektor støtter dette.
- Overføre ansvaret for de studieadministrative oppgavene som geografisk er plassert ved avdelingene fra seksjonsdirektør for SKB til dekanene. Dette er utredet etter en bestilling fra rektor, behandlet i styringsgruppens møte den 20.04.15. Konklusjon var at utredningen bør inngå i høringsprosessen og iverksettes som planlagt. Utredning, høringsbrev og høringer finnes på vedleggsiden. Selv om beslutning og iverksetting er innenfor rektors fullmakt, har dette påvirket rektors forslag til lederstruktur ved fakultetene (se punkt 2e). I tillegg er det nødvendig å fremme vedtak av revidert studieforskrift.
- Høgskolestyret støttet også at rektor gjennomførte en helhetlig gjennomgang av høgskolens samlede administrasjonsstruktur og tjenestetilbud. Som tidligere orientert er dette utsatt med begrunnelsen at gjennomgangen bør skje i samarbeid med våre fusjonspartnere i fusjonsprosessen.
- Høgskolestyret ba rektor integrere arbeidet med å videreutvikle faglige aktiviteter på tvers i organisasjonen i utviklingen av ny strategiplan for høgskolen. Også dette punkt bør ivaretas i fusjonsarbeidet og er derfor ikke iverksatt for HiST alene.
- Vedtaket i HS-V-21/14 opprettet to prorektorstillinger, stillinger som styret allerede har gjort tilsetting i.

Utredning av internstruktur og lederstruktur

- Utredningene ble bestilt av rektor i brev av 17.10.2014 (se vedleggside) og levert 15.04.2015 (se vedleggside). Bestillingen gikk til 4 utredningsgrupper, en ved hvert fakultet.
- Utredningene ble behandlet i styringsgruppen for HiST2020 20.04.2015 (se vedlegg) med anbefaling om en høringsrunde før rektor fremmet saken til vedtak. Rektor sendte utredningene på høring med frist 19.05.2015 (se rektors høringsbrev på vedleggside)
- Totalt 20 høringsuttalelser kom inn (se vedleggside).

Revidering av studieforskrift ved HiST

- Overføring av ansvaret for de studieadministrative oppgavene som geografisk er plassert ved avdelingene fra seksjonsdirektør for SKB til dekanene, gjør det nødvendig å revidere studieforskriften ved høyskolen slik at forskriften gjenspeiler endring av beslutningsfullmakt fra studiedirektør til dekanene.

2. Rektors vurdering

I de to årene som er gått siden styret ved HiST vedtok gjennomføringen av HiST2020 har det vært stort engasjement knyttet til prosjektet. Når selve hovedutredningen forelå våren 2014 var det en omfattende høringsprosess med svar fra enkeltansatte og grupper av ansatte, avdelinger og seksjoner, studenter, fagforeninger og eksterne. Styret har i flere omganger også blitt orientert og har drøftet saker knyttet til HiST2020.

Etter vedtaket i Høyskolestyret tidlig høsten 2014 (HS-V-21/14 HiST2020) har det videre arbeidet på avdelingene hovedsakelig vært knyttet til internorganisering og lederstruktur, samt overføring av de studieadministrative tjenestene som er lokalisert på avdeling. Denne overføringen vil skje fra og med august.

Kursen har det siste halvåret blitt betydelig justert som en følge av den pågående fusjonen mellom HiST, NTNU og høyskolene i Ålesund og på Gjøvik. Det innebærer at den administrative gjennomgangen som skulle gjennomføres er lagt på is. Dette arbeidet vil bli gjort sammen med våre fusjonspartnere. I tillegg har arbeidet med institutt og lederstruktur også tatt høyde for fusjonen. Avdelingene har gjort et grundig arbeid også sett i lys av de forestående endringene som vil komme som en følge av fusjonen.

3. Lover, regelverk og tidligere vedtak

Se forside

REFERAT

Styringsgruppemøte

Dato: 20.04.2015 kl 0900-1200

Tilstede:

Rektor Helge Klungland, prorektor Arnulf Omdal, dekan Einar Hjorthol, dekan Per Borgesen, dekan Camilla T. Nereid, dekan Solrun J. Valen, fung. dekan Ingeborg I. Kamsvåg, dekan Espen Gressetvold, studentparlamentets leder Synne T. Grønbold, organisasjonsdirektør Martha Torvik, økonomidirektør Ingrid Volden, studiedirektør Gunnar Bendheim, campus-direktør Christian Brødreskift, kommunikasjonssjef Morten Thoresen, tjenestemannorganisasjonsrepresentant Arve Sletten, tjenestemannsorganisasjonsrepresentant Bjørg Aglen, seniorkonsulent rektorat Kirsti Klokkehaug, seniorrådgiver Børre Melsom (styringsgruppens sekretær).

Referat:

- **Innkalling og referat fra 05.02.15**
 - Godkjent
- **Fakultetsstyrereglement**
 - Rektor orienterte om kommende HS-styresak «HS-V-13/15 Ordning for fakultetsstyrer fra 01.08.2015» angående forlengelse av funksjonsperioden for avdelingsstyrene.
 - Saken ble diskutert.
 - Nærmere detaljavklaring for AHS og ASP gjøres før høgskolestyrets møte.
 - Rektor mente i lys av fusjonen med NTNU, HiG og HiÅ, at det ikke er formålstjenlig å vedta og innføre nytt fakultetsstyrereglement, men at gjeldende avdelingsstyrereglement vil fungere godt fram til fusjonen er iverksatt.
 - Styringsgruppen var enig og anbefaler at arbeidet med revidert fakultetsstyrereglement avsluttes.
 - Protokolltilførsel fra representantene fra tjenestemannsorganisasjonene: Se vedlagte brev til rektor fra LO-stat, UNIO og YS datert 5.mars 2015.
- **Utredningene av intern- og lederstruktur ved fakultetene**
 - Orientering utredningsrapportenes innhold ved (med kort oppsummering):
 - ALT ved dekan Camilla T. Nereid
 - 2 institutt
 - Dekan, prodekan, instituttledere
 - Programråd for samordning av tverrfaglige aktiviteter
 - HHiT ved dekan Espen Gressetvold
 - Opprinnelig tenkt 2 institutt, men tilpassing til fusjonen tilsier at HHiT ikke bør inndeles i institutt men i 4 faggrupper med faggruppeledere (verv)
 - Dekan, prodekan, studieprogramansvarlige (verv), administrativ leder
 - AHS+ASP ved dekan Solrun Valen og fung. dekan Ingeborg Kamsvåg (se vedlagte presentasjon av Valen)
 - 3 institutt
 - Dekan, to prodekaner, instituttledere, institutt og institutt nestleder, programråd/programansvarlig (bør tilpasses instituttenes behov)

REFERAT

Styringsgruppemøte

- AFT+AITeL ved dekan Per Borgesen og dekan Einar Hjorthol
 - 5 institutter
 - Dekan, muligens prodekan, instituttledere, vurdere ledelsesbehov ved institutt med flere studieprogram, stedlig ledelse ved geografisk spredte institutt.
- I drøftingen kom det fram en rekke momenter diskutert, blant annet:
 - Vi må ikke glemme hva målet med HiST2020 er: Å bedre kvaliteten, robustheten, forskningen, tverrfagligheten, etc.
 - Det er noe forskjell i utredningenes fokusering for eksempel forskning
 - Navnediskusjonen fortsetter og bør avsluttes først nærmere HS-vedtak i juni.
 - Det er flere ukjente faktorer – for eksempel nye rammeplaner for lærerutdanningen, hva den endelige strukturen blir i fusjonerte NTNU, etc.
 - Vi ønsker ikke å splitte eksisterende fagmiljøer over flere institutt
 - Kompleksiteten for tilpassing til fusjonerte NTNU er forskjellig, for eksempel for helse- og sosialfagene og for ingeniørfagene. Våre løsninger bør gjenspeile dette.
 - Tidspunkt for iverksetting (HS-vedtak: 01.08.2015)
 - De endringer vi gjør vil være en tid inn i fusjonene – selv om ny fakultetsstruktur i NTNU vil vedtas innen 01.01.2016 vil nye dekaner tiltre først 01.01.2017. Ny instituttstruktur i NTNU vedtas innen 01.01.2017.
 - Vi bør utsette iverksetting fordi omleggingen er en stor belastning for de involverte – det blir for kort tid etter HS-vedtak til iverksettingsdato.
 - Vi må ikke utsette iverksettingen – dette er viktige steg i vår utvikling.
 - Hvilken alternativ struktur skal vi ellers ha i høst, og i 2016?
 - Dette er nå kjent, omfattende utredet og diskutert – en utsettelse nå vil skape en vanskelig situasjon inn i fusjonsprosessen.
 - Vi er moden for instituttledelse, men bør likevel ivareta koordinering og ledelse av studieprogrammene innen instituttene.
 - Det er forskjell i utredningenes forslag til ledelse av fakultetenes administrative funksjoner – dette bør også ses i sammenheng med overføring av studieadministrative tjenester til fakultetene.
 - Rektor presiserte at
 - Noe er allerede er fastsatt
 - HS har vedtatt 4 fakultet og iverksetting fra 01.08.2015
 - Ny instituttstruktur iverksettes fra 01.08.2015
 - HS vil ta de «store avgjørelsene» - detaljer må utformes i prosessen/av ledelsen
 - Vedtaket i seg selv sikrer ikke kvalitetsløft, men legger grunnlag for det. Kvalitetsheving må vi selv gjøre gjennom implementering og iverksetting, og i «det daglige arbeid».
 - Ledelse og styring av forskning blir sentralt – vi trenger et løft.
- Styringsgruppen konkluderte at man tar utredningene til etterretning.

REFERAT

Styringsgruppemøte

- Rektor vil sende utredningene på høring med høringsfrist 19. mai. Rektor vil i sitt høringsbrev legge føringer/premisser for høringsrunden. Deretter vil rektor fremme saken for vedtak i høgskolestyrets juni-møte.
- **Utredning av overføring av studieadministrative tjenester fra studiedirektør til dekanene**
 - Orientering ved studiedirektør Gunnar Bendheim (se vedlagt presentasjon)
 - Føringer / fusjonens påvirkning /stillingsmengde som overføres / ressursoverføring
 - Kap. 2 Endringer i beslutningsmyndighet (inkl endringer i forskrift og retningslinjer)
 - Endringer for å overføre beslutningsmyndighet fra studiedirektør til dekanene
 - Flere fant kapittelet komplisert og vanskelig – det er et behov for nærmere gjennomgang av hva dette i realiteten betyr for dekanenes hverdag.
 - Anbefaling i kap 2.2,1 trenger nærmere avklaring / definering / forklaring
 - Kap 3 Ansettelsesforhold som må håndteres spesielt
 - Ønskelig at hver ansatt kun får en leder å forholde seg til
 - Implementeringen kan skape behov for mindre endringer i forhold til utredningen.
 - Kap 4 Tiltak for likebehandling
 - Det er viktig med ordninger som sikrer likebehandling på tvers av fakultetene
 - Generelle kommentarer
 - Dette er positivt – sentral normering / lokal iverksetting
 - Vi anbefaler at denne utredningen sendes på høring
 - Vi bør avklare administrativ lederkapasitet – studiekoordinatorer eller administrativ leder ved fakultetene?
 - Iverksettingsdato (HS-vedtak fra 01.5.2015 – 01.08.2015)
 - Tjenestemannsorganisasjonene ønsker utsettelse av iverksetting
 - Vi trenger tid til å avklare og instruerer de ansatte
 - Det er en fordel at vi har gjort dette i god tid før fusjonen
 - Rektor oppsummerte:
 - Utredningen vil bli sendt på høring med høringsfrist 19.mai, hvorefter rektor beslutter.
 - Iverksettingen vil bli pr. 01.08.2015
 - Protokolltilførsel fra representantene fra tjenestemannsorganisasjonene:
 - Tjenestemannsorganisasjonenes representanter i styringsgruppen anmodet om at iverksettingen av overføring av studieadministrative tjenester fra studiedirektør til dekanene utsettes til 01.01.2016.
- **Rektor takket styringsgruppen for dens innsats og arbeid**

(referat slutt)

Til

Rektor

Vi viser til forslag til nytt reglement for fakultetsstyret i HiST og rapporten fra utredningsgruppen. Det er flere forhold ved både utredningsgruppens forslag og rapport vi ønsker å drøfte i styringsgruppen. Etter vår oppfatning er rapporten både mangelfull og tendensiøs, og vi er bekymret for at en behandling av forslaget etter 15. april ikke vil gi tilstrekkelig tid til eventuelle forbedringer før utsendelse på høring. Selv om fakultetsstyrene i HiST ser ut til å få relativt kort levetid, vil fakultetsstyrene kunne komme til å gjøre mange og viktige beslutninger av strategisk viktig art i den tiden de består; for å bruke rektors utsagn: «forberede organisasjonen slik at den står så godt rustet som mulig». Vi er opptatt av å sikre både medvirkning og medbestemmelse og et reelt bedriftsdemokrati slik vårt felles avtaleverk legger opp til. Det er særdeles dårlig signal i så måte å redusere interne ansattes andel blant styrerepresentantene. Det fremstår enda mer uforståelig all den tid utredningssgruppen har begrunnet forslaget sitt med at «fakultet skal fremme medbestemmelse og utvikling i tråd med høgskolens verdigrunnlag- forankret i akademiske og humanistiske idealer med fokus på kvalitet, likeverd og samhandling» Videre at «Fakultetsstyret skal bidra til at virksomheten ved fakultetet holder høy kvalitet, at det kontinuerlig foregår et systematisk kvalitetsarbeid som omfatter både faglig og administrativ virksomhet ved fakultetet». Medvirkning ikke er det samme som medbestemmelse (jfr. kulepunktet i rapporten der det hevdes at «Ansattes holdninger og interesser er også ivarettatt gjennom utredningsprosesser og andre organer, mens det eksterne syn kommer i hovedsak fram i styrebehandlingen»).

Begrunnelsen om at eksterne har større behov for representasjon enn interne ut fra at de eksterne mangler relasjoner til organisasjonen vår, synes underlig. Utredningssgruppen uttaler i rapporten sin at «Flere eksterne vil bedre relasjonen til privat og offentlig næringsliv». Vi ser absolutt behovet for bedre relasjoner, men ser ikke at fakultetsstyret primært er stedet for slik relasjonsbygging. Uansett er det et dårlige tegn overfor ansatte å redusere antall interne ut fra behov for flere eksterne. Gruppene bør ikke stilles opp mot hverandre, slik forslaget indikerer.

De gode evalueringene av avdelingsstyrenes funksjon og sammensetning ser heller ikke ut til ha blitt lagt til grunn. Avdelingsstyrene har vært viktige arenaer for diskusjon og avgjørelser vedrørende strategiske valg. En høyere andel ansatt-representasjon har ikke forhindret det. Det er også nødvendig med en nærmere begrunnelse endring i styrets mandat. Skal det for eksempel ikke være slik lenger at styret oppnevner tilsettingsutvalg? Høgskolestyret/NTNU-styret fattet også strategiske beslutninger, og det synes uklart på hvilket saker fakultetsstyrets strategiske valg skal omfatte i forhold til organet over. Det fremgår av arbeidsgruppens rapport at den kun har hatt to møter, og det fremstår som at disse har hatt form av erfaringsutveksling. Vårt inntrykk er derfor at saken ikke er tilstrekkelig utredet. Vi mener derfor at arbeidsgruppen ikke i tilstrekkelig grad har utarbeidet et forslag som dekker mandatet gruppen har fått, slik det er spesifisert i HiST2020-utredningen.

Hovedsammenslutningene er bekymret for de signalene dette forslaget synes å representere: et angrep på bedriftsdemokratiet og de grunnleggende prinsippene for samarbeid mellom partene i arbeidslivet som er nedfelt i avtaleverket vårt.

Vi har følgende forslag som vi anmoder arbeidsgiver om å ta til etterretning:

De eksisterende reglementet beholdes med nødvendige språkmessige justeringer.
Utredningsgruppen lager et forslag til tekst som ivareta denne intensjonen.

Dato: 5. mars 2015

LO-stat

Unio

YS

Kopi:

Styringsgruppen for HiST 2020

Høgskolestyret HiST

Forskrift om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

(FOR-2014-02-25-239) Ikraftttredelse 01.08.2014

Foreslåtte endringer fremgår i teksten med rød skrift og font Verdana 12-pkt. Endringshandlingen er beskrevet i fet tekst med font Book Antiqua 14 pkt under hver endret paragraf.

Kap 1 Generelle bestemmelser

§ 1-1 Virkeområde

Bestemmelsene i denne forskriften gjelder for alle studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), inkludert graden ph.d. der dette ikke er i konflikt med HiSTs forskrift 19. september 2012 nr. 931 for graden ph.d. Denne forskriften gjelder også for fellesgrader innen rammen av den enkelte samarbeidsavtale med annen institusjon.

§ 1-2 Definisjoner

Student:	En som er tatt opp til emne, fag eller studieprogram ved høgskolen, med hjemmel i § 3-6 og § 3-7 i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (uhl).
Studierett:	Studenters rettigheter og plikter knyttet til å være tatt opp til et studieprogram eller enkeltemne.
Rammeplan:	Plan der det er fastsatt nasjonale rammer for et studieprogram.
Studieplan:	Plan for et studieprogram utarbeidet ved HiST.
Studieprogram:	Studieløp med et definert innhold i henhold til studieplan, som studenten tas opp til, får studierett til og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad.
Emne:	Enhet som vurderes og inngår som del av et studieprogram. Emnets omfang uttrykkes i studiepoeng.
Emnebeskrivelse:	Oversikt i studieplan over faglig innhold, læringsutbytte, vurderingsformer, læremidler osv. for et emne.
Utdanningsplan:	Avtale mellom HiST og student som er tatt opp til et studieprogram av over 60 studiepoengs omfang jf. uhl § 4-2.
Fordypning:	Tematikk som bygger på læringsutbytte oppnådd ved andre emner i en gradsutdanning. Eksempel er bachelor- eller masteroppgave.

§ 1-3 Beslutningsmyndighet

Med mindre annet er bestemt, er myndigheten til å treffe vedtak med hjemmel i denne forskriften lagt til studiedirektøren.

Kap 2 Grader og yrkesutdanninger

§ 2-1 Grader og yrkesutdanninger

Høgskolen i Sør-Trøndelag kan tildele grader og yrkesutdanninger under forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler. Høgskolen har myndighet til å fatte vedtak om fellesgrader med andre institusjoner.

§ 2-2 Krav til graden høgskolekandidat

Graden høgskolekandidat gjelder for 2-årige utdanninger på 120 studiepoeng med egen studieplan som er godkjent av styret. Minimum 60 studiepoeng må være avlagt ved HiST.

§ 2-3 Krav til graden bachelor

Graden bachelor gjelder for 3-årige utdanninger på 180 studiepoeng. Minst 60 av studiepoengene må være avlagt ved HiST. Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- Studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang, som i henhold til nasjonal rammeplan eller vedtak i høgskolestyret gir bachelorgrad.
- integriert yrkesrettet utdanning eller annet fullført studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang kombinert med godkjent og fullført påbygging eller spesialisering innenfor samme eller tilgrensende fag/fagområde av minimum 60 studiepoengs omfang.

§ 2-4 Krav til profesjonsutdanning

Profesjonsutdanning/yrkesutdanning gjelder for 4-årige lærerutdanninger på 240 studiepoeng. Minst 60 av studiepoengene skal være avlagt ved HiST.

§ 2-5 Krav til graden master

- 1) Krav til innhold og omfang i mastergrad framgår av egen forskrift fastsatt av departementet.
- 2) Alle studenter har rett til veiledning før masteroppgaven leveres til sensur. Obligatorisk veiledning framgår av emnebeskrivelsen til masteroppgaven.
- 3) Ved godskriving av tidligere utdanning til mastergrad ved HiST, må minimum 60 nye studiepoeng avlegges ved HiST. Dette inkluderer en annen masteroppgave enn oppgave avlagt ved annen institusjon.

§ 2-6 Krav til graden ph.d.

Krav til graden ph.d. (inkludert opptak, gjennomføring, fullføring, fellesgrader og klageadgang) reguleres av forskrift 19. september 2012 nr. 931 for graden ph.d. ved HiST.

§ 2-7 Forutsetninger for å tilkjennes ny grad

En student som tidligere er tildelt en grad, må ha gjennomført minst 60 nye studiepoeng før det kan utstedes nytt gradsvitnemål. Nye studiepoeng skal inkludere bacheloroppgave eller masteroppgave, eller tilsvarende fordypning. Myndighet til å godkjenne innhold av fordypning i ny grad ligger til dekan.

Kap 3 Studierett og permisjoner

§ 3-1 Studierett

Opptak til et studieprogram eller emne gir studierett, dvs. rett til undervisning, veiledning, tilgang til læringsplattform og eksamen i samsvar med studieplan og emnebeskrivelser som inngår i studiet. **Dekan** kan gi en student studierett til emner som ikke er del av studieprogrammet.

Endring § 3-1. «Studiedirektøren, i samråd med dekan,» endret til «Dekan».

§ 3-2 Vilkår

Studierett betinger at studenten registrerer seg og betaler pålagte avgifter innen fastsatt frist. Dersom studieprogrammet krever utdanningsplan, må studenten, for å beholde studieretten, bekrefte utdanningsplanen hvert semester innen fastsatt frist, jf. uhl. § 4-2.

§ 3-3 Opphør av studierett. **Vedtak fattes av dekan**

- 1) Studieretten opphører når studieprogrammet er fullført og bestått. Det samme gjelder dersom studenten:
 - selv trekker seg fra studiet,
 - ved forespørsel ikke fremlegger originaldokumentasjon brukt i opptaket innen rimelig tid,
 - ikke oppfyller vilkårene i § 3-2 innen 10 virkedager etter fastsatt frist.
- 2) Studenter som har fullført et studieprogram, har adgang til å fremstille seg for forbedring av karakter i inntil ett år etter at programmet er fullført.

Endring § 3-3 tittellinje. Lagt til ny tekst «Vedtak fattes av dekan»

§ 3-4 Tap av studierett

- 1) Studieretten kan tapes når en student:
 - ikke kan fullføre studieprogrammet i inntil ett år i tillegg til normert studietid, eksklusive permisjoner. Det kan avtales individuell utdanningsplan som går ut over dette.
 - har gjennomført samme obligatorisk praksis to ganger, uten bestått resultat.
 - har brukt opp sine forsøk til eksamen i et emne som ifølge studieplanen skal være bestått for å kunne fortsette studiet.

Vedtak fattes av dekan

- 2) Der det fattes vedtak om utestengelse gjelder egne bestemmelser jf. uhl § 4-8, § 4-9 og § 4-10.
- 3) Studenten skal varsles **av dekan** og ha anledning til å uttale seg før vedtak om tap av studierett fattes. Vedtaket kan påklages til høgskolens klagenemnd.

Endring § 3-4 (1). Lagt til som nytt annet ledd «Vedtak fattes av dekan»

Endring § 3-4 (3). Lagt til «av dekan» i første punktum.

§ 3-5 Permisjoner

- 1) En student som får barn under studiene har rett til fødselspermisjon; permisjon ved fødsel gjelder også far, medmor og medfar. Rett til permisjon gjelder også ved førstegangstjeneste og sykdom. Ved andre særskilte grunner kan permisjon innvilges. Normalt innvilges permisjon for inntil ett år av gangen.
- 2) Søknad om permisjon avgjøres av **dekan**.
- 3) En student med permisjon kan gis anledning til å gjennomføre vurdering i permisjonstiden. Det forutsettes at studieavgift betales for det aktuelle semesteret.
- 4) Student som er innvilget permisjon, skal gis anledning til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen, forutsatt at studietilbudet fortsatt eksisterer. Utdanningsplanen må tilpasses gjeldende studieplan.

Endring § 3-5 (2). «Studiedirektøren, i samråd med dekan,» endret til «dekan».

Kap 4 Studieplaner

§ 4-1 Etablering og nedlegging av studietilbud

- 1) Høgskolestyret skal behandle og vedta etablering av alle nye studier innenfor høgskolens økonomiske ramme, samt nedlegging av slik virksomhet. Forslag fra dekan om slike vedtak skal normalt behandles som del av plan- og budsjettprosessen.
- 2) Høgskolestyret skal behandle og vedta etablering av alle eksternt finansierte studietilbud med et omfang på mer enn 60 studiepoeng. Nedleggelse vedtas av **fakultetsstyret**.
- 3) **Fakultetsstyret** fatter vedtak om etablering og nedlegging av eksternt finansierte studietilbud med et omfang til og med 60 studiepoeng.

Endring § 4-1 (2) og (3). «Avdelingsstyret» endret til «fakultetsstyret».

§ 4-2 Fastsetting av studieplan

- 1) Det skal utarbeides studieplan for alle nye studietilbud. Forslag til studieplan fremmes av dekan via **fakultetsstyret** til rektor.
- 2) Rektor fastsetter studieplaner ved nye studietilbud, etter behandling i Studiekvalitetsutvalget.
- 3) Rektor kan fastsette nærmere regler om prosedyrer før etablering av nye studietilbud og om innholdet i plandokumentene.

Endring § 4-2 (1). «Avdelingsstyret» endret til «fakultetsstyret».

§ 4-3 Endringer i studieplan

Dekan fastsetter endringer i studieplaner for de studietilbud som allerede er vedtatt opprettet ved avdelingen. Dekan orienterer rektor om vesentlige endringer i studieplanene.

§ 4-4 Bestemmelser knyttet til utdanningsplan

- 1) Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen og medstudenter. Innholdet i studiet og studentens forventede progresjon skal framgå av planen.
- 2) Utdanningsplanen kan endres etter avtale med dekan.
- 3) Utdanningsplanen bekreftes for hvert semester.

§ 4-5 Innpassing

Fellesbetegnelse på godskriving, godkjenning og fritak, jf. uhl § 3-5. **Dekan avgjør søknader om innpassing og behandler søknader om fritak for eksamen.**

- 1) Det kan gis uttelling for utdanning fra institusjon som tilbyr akkrediterte studier, gitt samsvar med læringsutbytte, emnebeskrivelse og rammeplan, jf. uhl § 3-5 første, tredje og fjerde ledd.
- 2) Det kan gis uttelling for tidligere eksamen, prøve, arbeidskrav eller realkompetanse, jf. uhl § 3-5 andre ledd.

Endring § 4-5 første ledd. «Dekan avgjør saker om innpassing. Studiedirektøren, i samråd med dekan, behandler også søknader om fritak for eksamen» endret til «Dekan avgjør søknader om innpassing og behandler søknader om fritak for eksamen».

Kap 5 Vurdering

§ 5-1 Definisjoner

Eksamen:	Vurderingsform. Alle typer prøver og arbeider som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne. En vurderingsform kan omfatte flere deksamener, og i så fall skal fastlegging av samlet karakter (vektning) fremgå av emnebeskrivelsen. Vurderingsformen kan være individuell eller i fastlagte grupper.
Ordinær eksamen:	Den vurderingsform som holdes når undervisningen i et emne eller del av et emne er avsluttet.
Utsatt eksamen:	Vurderingsform for studenter som var sykemeldt eller hadde annet gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.
Ny eksamen:	Vurderingsform for studenter som ikke har bestått siste ordinære eksamen.
Obligatoriske arbeidskrav:	Arbeidskrav som må være gjennomført og godkjent for å gi adgang til/kvalifisere for vurdering.
Mappe:	Læringsmappe er en samling tekster og/eller andre arbeider som er produsert gjennom en viss periode. Samlingen dokumenterer prosess og/eller produkt, og skal vise studentens faglige refleksjoner og kompetansemessige utvikling.
Vurderingsmappe	består av et utvalg av arbeider fra mappa og danner grunnlaget for vurdering. Prosessen for å bestemme hvilke element i læringsmappa som skal telle med i mappevurderingen, skal fremgå av emnebeskrivelsen.

§ 5-2 Karaktersystem

- 1) Ved vurdering benyttes seksdelt karakterskala A til F, som tilrådd fra Universitets- og Høgskolerådet (UHR), der F er karakter for å ikke bestå vurderingen og ikke bli tilkjent studiepoeng for emnet.
- 2) Vurderingen kan også graderes etter en todelt skala med karakterene bestått og ikke bestått.
- 3) Ved bruk av vurderingsuttrykkene i (1) og (2) skal det fremgå av emnebeskrivelsen hva som kreves for å bestå. Dette fremgår av læringsutbyttebeskrivelsene.
- 4) Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent og gir ikke uttelling i studiepoeng.
- 5) Mappevurdering består av ulike arbeider som skal vurderes samlet. Elementene som vurderes må som helhet, ikke enkeltvis, være bestått for at vurderingen skal gi bestått karakter.
- 6) Ved fastsetting av endelig karakter på bakgrunn av flere delvurderinger gis endelig karakter etter at alle delvurderingene er vurdert til bestått karakter. Sammenslåing av

delvurderinger skal skje automatisk via det studieadministrative systemet. Emnebeskrivelsen skal gi oversikt over eksakt vekting og beregning av samlekarakter. Karakter A gis høyest tallverdi, og sammenslåingen skjer matematisk.

- 7) Dersom en kandidat har fremstilt seg til samme vurdering mer enn én gang, blir beste karakter gjeldende.

§ 5-3 Vurderingsformer

- 1) Dekan fastsetter hvilken vurderingsform, ev. kombinasjon av vurderingsformer, som skal gjelde for et emne. Oversikt over hvilke vurderingsformer som er fastsatt for et emne, skal framgå av emnebeskrivelsen. Det samme gjelder regler for vekting av de enkelte vurderingsformer. Endringer i vurderingsform kan ikke gjøres etter emnets oppstart, uten at alle studenter registrert på emnet skriftlig har akseptert endringene.
- 2) Dekan kan gjøre unntak fra uhl § 3-9 (3) om offentlighet i hvert enkelte tilfelle. Klinisk eksamen er unntatt fra offentlighet.
- 3) Vurderingsformene legges opp slik at studentens klagerett jf. uhl § 5-2 og § 5-3 sikres.

§ 5-4 Bachelor- og masteroppgaver. **Vedtak fattes av dekan.**

- 1) Dersom bacheloroppgaven vurderes til ikke bestått eller karakter F, må studenten(e) levere ny besvarelse. Forbedring/omarbeiding er ikke tilstrekkelig. Oppgaven kan presentere det samme temaområde med samme empiri/datagrunnlag.
- 2) Dersom masteroppgaven vurderes til ikke bestått eller karakter F, kan en ny eller omarbeidet oppgave med vesentlige endringer leveres til sensur en ytterligere gang.
- 3) Når studenten har fått vurdert en masteroppgave til bestått resultat er det ikke anledning til å få vurdert en ny masteroppgave innenfor det samme studieprogram.
- 4) En bachelor- eller masteroppgave som er vurdert bestått, kan ikke leveres inn til ny vurdering, selv i omarbeidet form.

Endring § 5-4 tittellinje. Lagt til ny tekst «Vedtak fattes av dekan»

§ 5-5 Veiledet praksis

- 1) Praksisstudier skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering. Når studenten står i fare for å ikke bestå, skal studenten varsles skriftlig **av dekan** innen fastsatt frist, veiledes om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått, kvittere på denne veiledningen, og gis anledning til å forbedre utilstrekkelig kompetanse. Studenten skal kvittere på vedtaket om påkrevd forbedring.
- 2) Det er anledning til å gjennomføre hvert praksisstudium to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan det innvilges et tredje gangs forsøk.
- 3) Hvis praksis er definert som del av eller eget arbeidskrav, gjelder § 5-7 (3).
- 4) HiST utvikler retningslinjer for gjennomføring av praksisstudier.

Endring § 5-5 (1). Lagt til «av dekan» i andre punktum.

§ 5-6 Eksamensplan

- 1) Tidsperiode for den enkelte vurdering fastsettes av **studiedirektør**. Tidspunkt kunngjøres på høgskolens nettsider. Eventuelle endringer skal være kunngjort innen oppmeldingsfristen. Endringer på et senere tidspunkt kan bare gjøres ut fra særlig tungtveiende grunner og i samråd med de oppmeldte studenter.
- 2) Sensor kunngjøres i god tid før vurderingen via høgskolens nettsider.
- 3) **Studiedirektør** fastsetter tidsperiode for utsatt eksamen. Eksamensdato kunngjøres senest to uker forut for eksamen. Utsatt eksamen avvikles slik at videre studieprogresjon er mulig. Utsatt eksamen skal normalt være avviklet innen utgangen av påfølgende semester.
- 4) Ny eksamen kan arrangeres på samme tid som ordinær eller utsatt eksamen.

- 5) Studenter som ønsker å forbedre eksamenskarakter som er bestått skal melde seg opp til ordinær eksamen, eller ny/utsatt eksamen dersom slik arrangeres.

Endring § 5-6 (1) og (3). «Dekan, i samråd med studiedirektør» endret til «studiedirektør».

§ 5-7 Adgang til å avlegge eksamen

- 1) For å få fremstille seg til vurdering, må studenten være semesterregistrert for gjeldende semester. Det er studentens ansvar å registrere seg og melde seg til vurdering innenfor de frister som er fastsatt og kunngjort av høyskolen.
- 2) Den som er gitt adgang til eksamen med hjemmel i uhl § 3-10 (1) og (2), må ha betalt fastsatte avgifter.
- 3) Arbeidskrav skal fremgå av studieplan. Student som står i fare for å bli nektet vurdering pga. manglende obligatoriske arbeidskrav skal varsles av dekan før den aktuelle eksamen. Varsling kan gjøres via de nettsteder som høyskolen benytter for faglig kommunikasjon med studentene. Dekan skal gi studenten anledning og frist til å oppfylle kravene.
- 4) Obligatorisk oppmøte brukes kun ved gjennomføring av praksis eller i ferdighetstrening. Det spesifiseres i studieplan hvilken andel fravær som kan godkjennes. Arbeidsmiljøloven skal følges.
- 5) Dekan kan sette betingelser til studieprogresjon for at en student flyttes opp til neste årstrinn.
- 6) Det er ikke anledning til å fremstille seg til vurdering i samme emne mer enn tre ganger. Ved ny eller utsatt eksamen gjelder det pensum som var fastsatt siste gang det ble gitt undervisning i emnet. Studenten kan etter søknad med særskilte grunner maksimalt innvilges et fjerde forsøk. **Søknad sendes studiedirektør.**
- 7) Antall gjennomførte eksamensforsøk følger person, ikke studieretten.
- 8) Det skal gis tilbud om eksamen i et emne i inntil ett år etter at emnet ikke lenger eksisterer på studieprogrammet.

Endring § 5-7 (6). Lagt til ny tekst fjerde punktum «Søknad sendes studiedirektør».

§ 5-8 Fritak for vurdering

- 1) Dokumentert søknad om fritak for vurdering fremsettes overfor **dekan**. Godskriving av beståtte emner, fag, eksamen eller prøve fra andre institusjoner under loven skal gis når høyskolens faglige krav er oppfylt, jf. uhl § 3-5 (1). Dokumentasjon av realkompetanse kan gi grunnlag for fritak, jf. uhl § 3-5 (2). Kontroll av dokumenterte kunnskaper kan kreves, jf. uhl § 3-5 (4).
- 2) Søknad om fritak for eksamen eller prøve bør være fremsatt innen tre uker etter påbegynt semester.
- 3) Innpassing skal framgå på vitnemål, med angivelse av grunnlaget for fritak.
- 4) Dersom en student vurderes i emner som helt eller delvis overlapper hverandre, skal dette normalt føre til reduksjon i studiepoeng på vitnemål eller karakterutskrift. Slik faglig overlapping skal om mulig være opplyst i aktuell studieplan. Studiepoengreduksjonen gis fullt ut i det emnet som overlappes av et annet emne eller i det emne hvor studenten sist har blitt vurdert.

Endring § 5-8 (1). «Studiedirektør» endret til «dekan».

§ 5-9 Oppmelding, trekk og fravær fra vurdering

- 1) Oppmelding til vurdering skal skje via høgskolens nettsider. Informasjon om gjeldende rutiner og frister for oppmelding kunngjøres **av studiedirektør** på høgskolens nettsider.
- 2) Det er studentens ansvar å kontrollere at oppmeldingene er korrekte.
- 3) Trekk fra vurdering må skje senest to uker før dato for start av vurderingen. Unntak gjelder læringsmappe hvor frist er lik frist for siste innlevering i læringsmappa. Melding om trekk gjøres via høgskolens nettsider. En student som har trukket seg fra en vurdering regnes som ikke å ha vært oppmeldt til denne, og kan derfor ikke fremstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen.
- 4) Uteblivelse fra vurdering regnes som ett forsøk til vurdering i emnet, med mindre studenten leverer gyldig legeerklæring. Frist for å levere legeerklæring er syv dager, regnet fra dato for slutt av vurderingen. Ved gyldig fravær kan studenten fremstille seg til utsatt vurdering.

Endring § 5-9 (1). Lagt til «av studiedirektør».

§ 5-10 Tilrettelegging av vurderingsform

- 1) Hensikten med tilrettelegging av vurderingsform er å kompensere for ulemper som funksjonsnedsettelse, funksjonshemming, midlertidig skade, manglende språkkunnskaper eller lignende medfører slik at alle kandidater gis tilnærmet like vilkår under gjennomføring av vurderingen.
- 2) Studenter med behov for å få tilrettelagt vurderingsform må sende dokumentert søknad til dekan innen de oppgitte fristene. Dokumentasjon skal være av nyere dato. Er grunnlaget for tilrettelagt vurdering oppstått etter utløp av frist, blir søknad likevel behandlet. Dersom behovet for tilrettelegging er permanent, kan godkjenning gis for hele studietiden.
- 3) Tilrettelagt vurderingsform kan gis i form av blant annet endret vurderingsform, spesiell fysisk tilrettelegging, særskilte hjelpemidler, utvidet tid til eksamen. Høgskolen tilbyr tilretteleggingen som dekan finner optimal for vurdering av studentens kompetanse i emnet.
- 4) Kandidater som ikke har norsk, svensk eller dansk som morsmål skal normalt gis adgang til å bruke tospråklige ordbøker. Dette gjelder ikke eksamener som er spesielt tilrettelagt for denne studentgruppen.
- 5) Vurdering kan foregå på engelsk. Dette gjelder blant annet i emner der undervisningen skjer på andre språk enn norsk. Dette vedtas av dekan og angis i emnebeskrivelsen. Unntak fra kunngjøring i emnebeskrivelsen skjer ved kunngjøring via de nettsteder som høgskolen benytter for faglig kommunikasjon med studentene.
- 6) Eksamensbesvarelse, prosjektoppgave og bachelor-/masteroppgave kan søkes til dekan om å få leveres på engelsk.
- 7) Vurdering kan, etter begrunnet søknad og i særskilte tilfeller, avvikles utenfor institusjonen. Forutsetning er at dette kan skje under betryggende kontroll og at institusjonene godkjennes på forhånd. Studenten kan ilegges en avgift som dekker høgskolens merkostnader. **Søknad sendes studiedirektør.**

Endring § 5-10 (7). Lagt til ny tekst fjerde punktum «Søknad sendes studiedirektør».

§ 5-11 Hjelpemidler

Dekan fastsetter hvilke hjelpemidler som er tillatt ved vurderingsformen i et emne. Tillatte hjelpemidler skal framgå av emnebeskrivelsen. Tillatte hjelpemidler opplyses også ved oppgaveteksten. Studentene har plikt til å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler ved den gjeldende vurdering.

§ 5-12 Sensur

- 1) Høgskolen skal sikre at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte, jf. uhl § 3-9 (1). Kandidatene skal, så langt det er mulig, sikres anonymitet. Det skal derfor benyttes tilfeldig kandidatnummerering.
- 2) Dekan oppnevner sensorer. Det skal utarbeides sensorveiledning eller løsningsforslag i forbindelse med sensur av skriftlige eksamener. Dette skal være tilgjengelig for sensor før vurderingen starter og tilgjengelig for studentene når sensur foreligger.
- 3) Ved hvert studieprogram skal det benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minimum ett emne pr. årstrinn, utvalgt av dekan. Ekstern sensor kan ikke ha vært ansatt ved HiST det siste året. Muntlig vurdering skal ha minst to sensorer, hvorav en ekstern.
- 4) Ved masteroppgaver, muntlig vurdering som er tilknyttet enten bachelor- eller masteroppgaver, og ved klagesensur jf. uhl § 3-9 (5) skal det være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern. Ved bacheloroppgaver bør det være to sensorer, hvorav en ekstern.
- 5) Tilsynssensor. Ekstern evaluering av vurderingsordningene, jf. uhl § 3-9 (1), kan gjennomføres for deler av et studieprogram eller for ett eller flere studieprogram samlet. Innen hvert studieprogram skal dekan tilse at det gjennomføres ekstern evaluering av vurderingsordningene minimum hvert fjerde år.
- 6) Ekstern sensor ved masterstudium må ha førstekompetanse, unntak etter særskilt vurdering av realkompetanse.
- 7) Sammensatt vurdering. Forbedring av karakter for én del av sammensatt vurdering fører ikke til at de andre delene skal vurderes på nytt. Når vurderingsordningen omfatter justerende muntlig, må hovedvurderingsform bestås før justerende muntlig kan gjennomføres.
- 8) Sensur, inklusive klagesensur, skal foreligge innen tre uker jf. uhl § 3-9 (4). For klagesensur og vedtak i institusjonens klagenemnd løper tre ukers frist fra hhv. klagefrist og vedtak i klagenemnda. For masteroppgaver og tilsvarende større skriftlige arbeider er sensurfristen seks uker fra innlevering. Særskilte grunner kan gi utvidet frist **ved vedtak av styret selv**. Sensur skal være tilgjengelig senest første virkedag etter sensurfristen. Kunngjøring av eksamensresultat gjøres fortløpende via høgskolens nettsider når sensur er innlevert av sensor. Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med sensuren.

Endring § 5-12 (8). Lagt til «ved vedtak av styret selv» i fjerde punktum.

Kap 6 Klage og fusk

§ 6-1 Klager

- 1) Klagenemnda ved høgskolen behandler klager fra studentene på enkeltvedtak. Inkludert her er klager om formelle feil ved eksamen jf. uhl § 5-2 samt andre klagesaker som vedtatt i høgskolens styre.
- 2) Klagenemnda behandler saker med hjemmel i universitets- og høgskoleloven kap. 4. Vedtak under kap. 4 kan påklages til departementets nasjonale klageorgan der dette er angitt.

§ 6-2 Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting

- 1) Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter uhl § 3-9 (5) og § 5-3. Ved klagebehandlingen sendes vurderings-/oppgavetekst, klagers besvarelse og sensorveiledning til klagesensorene.
- 2) Krav om begrunnelse og klage over karakterfastsettelse fremsettes overfor høgskolen iht. gjeldende prosedyre.
- 3) Ved klage på karaktersetting på felles besvarelse der det gis én felles karakter (gruppe-/prosjekteksamen) godtas individuelle klager. Kun klagers karakter utsettes for ny vurdering.

- 4) Fremmes klage over karaktersetting før vitnemål er utferdiget, vil vitnemål ikke bli utstedt før klagen er ferdig behandlet. Dersom vitnemål er utferdiget etter fullført utdanning, må det returneres til høgskolen før klagen tas til behandling.
- 5) Vurderinger som etter sin art ikke kan etterprøves, eksempelvis muntlig prestasjon eller praksisopplæring, kan ikke påklages mht. karakterfastsetting, jf. uhl § 5-3 (5).
- 6) Det er klagerett på obligatoriske arbeidskrav og andre forprøver som kvalifiserer for å fremstille seg til eksamen jf. uhl § 5-3 (5) andre punktum.

§ 6-3 Klage over formelle feil

Klage over formelle feil ved vurdering eller sensur behandles etter § 5-2 i uhl. Slik klage avgjøres av høgskolens klagenemnd, etter først å ha vært behandlet av førsteinstans.

§ 6-4 Fusk eller forsøk på fusk

- 1) Fusk er å handle i strid med retningslinjene for den enkelte vurdering, eller i studieløpet for øvrig. Eksempler på slike tilfeller:
 - benytte eller ha tilgjengelig ulovlige hjelpemidler ved den bestemte eksamen eller prøve.
 - feilaktig bruk av tillatte hjelpemidler.
 - presentere andres arbeid som sitt eget; plagiat.
 - presentere eget tidligere arbeid uten referanse; selvplagiat.
 - ureglementert samarbeid mellom kandidater eller grupper.
 - urettmessig å ha skaffet seg adgang til eksamen.
 - på andre måter handle slik at det urettmessig kan gi fordeler ved vurderingsformen eller i forbindelse med obligatoriske arbeidskrav.
- 2) Fusk og forsøk på fusk behandles etter § 4-7 og § 4-8 i uhl. Dette innebærer at følgende reaksjoner kan gjøres gjeldende for studenter som fusker eller forsøker å fuske:
 - annullering av gjeldende eksamen eller prøve jf. uhl § 4-7.
 - utestenging fra høgskolen og fratakelse av retten til å gå opp til eksamen ved andre institusjoner under samme lov i inntil ett år jf. uhl § 4-8.

Når det fattes vedtak om utestenging, er dette en reaksjon som kommer som tillegg til annullering.

- 3) HiSTs klagenemnd fastsetter reaksjonsformen ved fusk eller forsøk på fusk. Studenter som får annullert eksamen etter uhl § 4-7, har kun adgang til å fremstille seg til påfølgende ordinær eksamen.

Kap 7 Vitnemål og karakterutskrifter

§ 7-1 Vitnemål og Diploma supplement

- 1) Vitnemål utstedes etter avsluttet grad eller yrkesutdanning jf. kap. 2. Unntak spesifiseres i studiets rammeplan. Vitnemål utstedes automatisk.
- 2) Studenten kan reservere seg mot utstedelse av vitnemål.
- 3) Diploma Supplement utstedes automatisk til vitnemål.
- 4) Vitnemål kan utstedes etter § 2-2, § 2-3, § 2-4 og § 2-5 etter søknad vedlagt relevant dokumentasjon.
- 5) Vitnemål utstedes for rammeplanstyrte utdanninger også etter gyldighetsdato for utdanningen, forutsatt at studenten har avsluttet sin utdanning før gyldighetsdato utløper.
- 6) Vitnemålet gir informasjon om utdanningen/graden, personalia om studenten og tidspunkt for gjennomføring. Læringsutbytte på studieprogramnivå inkluderes i vitnemålet.
- 7) Vitnemål utstedes bare en gang. Ved tap av vitnemål kan det etter søknad utstedes duplikat. Dette merkes som duplikat. Det kreves avgift for utstedelse av duplikatvitnemål.

§ 7-2 Karakterutskrifter

- 1) Videreutdanninger, studier av mindre omfang, ikke fullførte gradsstudier eller yrkesutdanninger dokumenteres ved karakterutskrift.
- 2) Karakterutskrift gis ved forbedring av karakter som alt inngår i vitnemål eller ved å ta emner som ikke inngår i grad eller yrkesutdanning.

Kap 8 Utfyllende bestemmelser og ikrafttredelse

§ 8-1 Utfyllende bestemmelser

Innenfor rammene av denne forskrift kan rektor fastlegge utfyllende bestemmelser.

§ 8-2 Ikrafttredelse